

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-11-17

SBN 2023-12-19

Diarienummer SBF-2023-01592

Handläggare

Emma Svensson

Telefon: 031-368 15 93

E-post: emma.h.svensson@stadsbyggnad.goteborg.se

Svar på remiss - Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden (SOU 2023:20)

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Tjänsteutlåtandet godkänns
2. Tjänsteutlåtandet översänds till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet som yttrande över remissen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Göteborg Stad ombeds lämna synpunkter på slutbetänkandet *Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden* (SOU 2023:20). Utredningen lämnar förslag till författningsändringar för att möjliggöra ett förbud mot bottentrålning i fiskeförordningen. Förbudet ska gälla i nationalparker, naturreservat, biotopskyddsområden och Natura 2000-områden.

Stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt på förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att möjligheten att flytta trålgränsen längre ut från Göteborgs skärgård bör undersökas.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att det behöver komma till vägledning och kunskapsöverföring från Havs- och vattenmyndigheten till länsstyrelser och kommuner, när det gäller att skriva bevarandeplaner och skötselplaner som kan ge möjligt till undantag från förbudet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bottentrålning i marina skyddade områden innanför trålgränsen bedrivs, enligt Havs- och vattenmyndighetens rapport, för närvarande i huvudsak i Kosterfjorden, Gullmarsfjorden, Balgö samt i Kalix yttre skärgård och Bergöfjärden i Bottenviken. Efter att rapporten lämnades har bottentrålningen i Balgö förbjudits.

Omfattningen av bottentrålning i skyddade områden inom Göteborg stad är följande:

Område	Typ av fiske	Antal tråltimmar/år
Naturreservatet Vrångöskärgården inklusive Natura 2000-området Vrångöskärgården	Kräft- och fisktrål	2 h

Område	Typ av fiske	Antal tråltimmar/år
Naturreservatet Pater Noster inklusive Natura 2000-området Pater Noster	Kräft- och fisktrål	1 h

Utifrån detta så bedömer stadsbyggnadsförvaltningen att den ekonomiska påverkan på fiskenäring blir väldigt liten, om förbudet mot bottentrålning införs inom skyddade områden.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ett införande av ett förbud mot bottentrålning i skyddade områden bidrar till att uppfylla målet i miljö-och klimatprogrammet att *Göteborg ska ha en hög biologisk mångfald*. Förbud mot bottentrålning i skyddade områden bidrar till att uppfylla generationsmål samt Sveriges miljömål om *Hav i balans samt levande kust och skärgård* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Se även Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Förbud mot bottentrålning i marina skyddade (SOU 2023:20) - Slutbetänkande av Utredningen om reglering av fiske i marina skyddade område

Ärendet

Göteborg Stad ombeds att lämna synpunkter på slutbetänkandet Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden (SOU 2023:20), från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Göteborgs stad har fått förlängd svarstid till den 19 december.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret har översänt remissen till stadsbyggnadsnämnden för yttrande direkt till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, med kopia till Stadsledningskontoret. Stadsbyggnadsnämnden svarar för stadens räkning.

Miljöförvaltningen har på grund av personalbrist inte haft möjlighet att lämna några synpunkter. Miljöförvaltningen skickar med följande kommentar: *“Bottentrålning är en destruktiv fiskemetod och vår grundinställning är att trålningen behöver minska över lag och absolut i skyddade områden”*. Stadsmiljöförvaltningen har också haft möjlighet att lämna synpunkter på remisen men stadsbyggandsförvaltningen har inte fått några synpunkter.

Regeringen beslutade den 24 mars 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över den svenska lagstiftningen i syfte att reglera fisket för att stärka skyddet för marina skyddade områden. Utredningen har haft i uppdrag att föreslå hur ett generellt förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden med möjligheter till begränsade undantag kan genomföras innanför den så kallade trålgränsen.

I sitt betänkande lämnar utredningen förslag till författningsändringar för att möjliggöra ett förbud mot bottentrålning i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, fortsättningsvis benämnd fiskeförordningen. Förbudet ska gälla i nationalparker, naturreservat, biotopskyddsområden och Natura 2000-områden i de delar av Sveriges sjöterritorium i havet inom vilka inga andra av Europeiska unionens medlemsstaters fiskefartyg har rätt att fiska.

Enligt förslaget ska Havs- och vattenmyndigheten få meddela föreskrifter om undantag från förbudet om länsstyrelsen eller kommunen begär det. Föreskrifter som innebär att ett sådant undantag beviljas ska endast få meddelas om det framgår av en skötselplan, en bevarandeplan eller motsvarande dokument att undantaget inte påverkar att syftet med skyddet uppnås. Det föreslås även att Havs- och vattenmyndigheten i det enskilda fallet ska få besluta om undantag från förbudet om det finns vetenskapliga eller andra särskilda skäl för det (dispens).

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen ser positivt på förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden.

Många fiskbestånd hotas idag av ett fiske som inte är hållbart och sammansättningen av den fisk som lever längs den svenska västkusten har förändrats. Flera fiskarter är akut hotade, till exempel ål och pigghaj. Det krävs en långsiktigt hållbar förvaltning av både resursen fisk och havsmiljön i stort för att läget ska förbättras. Överfiske är en stor del av problemet, men också att fiskemetoder används som påverkar miljön på ett negativt sätt. Till exempel bottentrålas vissa områden så intensivt att bottarna aldrig hinner återhämta

sig. Artdatabanken har bedömt att nästan 140 marina arter är hotade på grund av fiske varav de flesta påverkas av alltför intensiv bottentrålning. Inverkan på naturmiljön har lett till att det i Göteborgs havsområde finns sju områden som är fredade för fiske under hela eller delar av året. Det krävs en långsiktigt hållbar förvaltning av både resursen fisk och havsmiljön i stort för att läget ska förbättras.

Områden av betydelse för fiske av havskräftor sträcker sig från Vinga till yttre Tistlarna. Ett område i sydvästra delen av kommunens yttre kustvatten mellan Vinga och yttre Tistlarna är trålfiskeområde med kräftfiske. Området utanför Vinga utgör en del av ett större fångstområde av riksintresse för yrkesfisket. Göteborgs översiktsplan tar hänsyn till riksintresset genom att inte föreslå någon förändrad användning för berört havsområde. I översiktsplanen anges att områden som har betydelse för yrkesfiske ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringens bedrivande.

Trålfiske är tillåtet långt in i Göteborgs skärgård, närmare kusten än vad som är förenligt med ett långsiktigt hållbart fiske. Delar av de områden där trålfiske nu är tillåtet innanför trålgränsen finns utpekade som marina värdeattrakter i länsstyrelsens arbete med grön infrastruktur, då där finns områden viktiga för koraller, sjöpennor och svampdjur. Kommunen uppmärksammar frågan och anser att möjligheten att flytta trålgränsen längre ut från Göteborgs skärgård bör undersökas.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att det behöver komma till vägledning och kunskapsöverföring från havs- och vattenmyndigheten till länsstyrelser och kommuner, när det gäller att skriva bevarandeplaner och skötselplaner. Enligt förslaget ska Havs- och vattenmyndigheten få meddela föreskrifter om undantag från förbud mot bottentrålning. Undantaget får beviljas endast om det framgår av skötselplanen eller bevarandeplan. Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att det kommer bli ett stort ansvar för länsstyrelser och kommuner att ta fram bevarandeplaner och skötselplaner som kan ge möjligt till undantag. Då är viktigt att havs- och vattenmyndigheten kan vägleda och stötta i framtagandet av dessa underlag.

Henrik Kant

Jenny Adler

Stadsbyggnadsdirektör

Avdelningschef Strategi och taktik